

mint Olaszország. Szükséges tehát, hogy Olaszország fegyverkezését és a közmunkát a legszükségesebbre szorítsa. Az országnak nem szabad védelem nélkül maradnia, vagy rossz védelmi állapotban lennie. *Organikus reformok és decentralizáció által kell iparkodni a pénzügyi helyzetet emelni.* A miniszter bővebben fejtegeti ezután a közmunka kérdését és így folytatja: Ehhez idő és bátorság szükséges. Ezek nem hiányzanak a kabinetnél, mert az aránylag fiatal emberekből áll és homogén. Különösen Giolitti, ki igen tehetséges, kiterjedt munkakört kíván. *A kabinet nem fél a képviselőházban várható küzdelemtől.* A miniszter azzal zárja szavait, hogy a király nevében a nemzetgazdászati munkák egészséges újból felvételének és a szociális egyetértés utáni kívánságnak kifejezést adott. (Általános tetszés. Kiáltások: Éljen a király, éljen Genala!)

Egy francia Oroszországról.

Bécs, szept. 23. (A Bp. H. eredeti távirata.) A pétervári vasuti kongresszus egy francia tagja a következőket mondta egy hírlapírónak: „Oroszországban mindenütt nagyszerűen fogadtak bennünket. Hogy e kedvező fogadás oka politikai e vagy sem, azt nem tudom. Az oroszokat ebben a tekintetben nem lehetett kiismerni. Mérnökökkel és főrangú emberekkel érintkeztem. Ügykeztem a lelkükbe látni, de hiába; nem boldogultam velük. Vajjon parancs szerint jártak el így? Vagy attól féltek, hogy kompromittálódnak? Elég az hozzá, hogy tartózkodásuk épp oly nagy volt, mint előzőekenységük. A katonaság persze másképp viselte magát. A kongresszus Varsóban járt tagjait lelkes ovációkban részesítették az orosz tisztek. Nem beszéltek egyébről, mint a szövetségről és a háborúról — alkalmasint tetszik tudni, hogy ki ellen való háborúról. A cárról nem szölok. Igen nyájas volt irántam, de hivatalos fogadáson két pernyi beszélgetésnek nincs valami nagy jelentősége. — A mi a vasutak stratégiai jelentőségét illeti, az oroszok azt mondják, hogy minden jól van. *De a csapatszállításra vonatkozó nevezetes intézkedéseket én csak Ausztriában láttam. A galíciai határon, négyszáz kilométer hosszúságban, a sok állomáson minden készen van rengeteg sok anyag és nagy csapatok gyors elszállítására. Nálunk Franciaországban sincs különben. Az oroszok jól tennék, ha ügyelnének arra, a mi Galiciában ellenük történik.*“

A pápa püspöki jubileuma.

Róma, szept. 23. (A Bp. H. eredeti távirata.) A XIII. Leo püspöki jubileumát rendező bizottság a kolerajárvány miatt a zárandoklatokat lehetőleg késlelteti, azért az első zárandoklat, az elzászi, csak október közepén érkezik Rómába. Azután következnek a magyar-osztrák, német, angol, malta és kolumbiai zárandoklatok; eddig többet nem is jelentettek be. A pápa püspöki jubileuma egyáltalán nem lesz oly fényes, mint a milyen aranymiséje volt.

Garasanin az államcsinyről.

Belgrád, szept. 23. (A Bp. H. eredeti távirata.) *Garasanin a Videlo-ban* azt írja, hogy sokan államcsinytől tartanak, ha a szabadelvűek a választásokon kisebbségben maradnak. Ez azonban két okból valószínűtlen. Először is államcsinyeket csak az uralkodók szoktak elkövetni és nem a helytartók. A szerb régensek hivataloskodása azonban csakhamar véget fog érni s ezért ez urak aligha lesznek oly vakmerők, hogy felelősségükkel szemben ily merényletet merjenek elkövetni. Másodszor lehetetlen az államcsiny a pénzügyek szomorú állapota miatt is. Államcsinyhez mindenekelőtt teli pénztár és rendezett pénzügyi szükségességek. Pénz nélkül nincs államcsiny. — *Gencsics*, az ismeretes szabadelvű agitátor, a ki orosz bazar építését sürgette, a belgrádi vámgazgató állomására van kiszemelve. — Valjevoba gyalogcsapatokat küldtek.

Egyiptom gyarapodása.

London, szept. 23. (A Bp. H. eredeti távirata.) *Scott* bíró, az egyiptomi kormány jogi tanácsosa, *Rosebery* lordnak a következő jelentést tette az egyiptomi állapotokról: 1882-ben Egyiptomkán anarhia uralkodott; nem volt hadsereg, nem volt rendőrség, az államadósság több mint száz millióra rugott s az elviselhetetlen nagy adót csak zsarolással

lehetett behajtani. A tisztviselők mind korrumpáltak voltak s az igazságszolgáltatás csak komédiaszámba ment. Ily állapotokat kellett Egyiptomnak túrníe, mikor Angolország magára vállalta a reform munkáját. Ma minden másképp van. A hadsereg kiváló, a mi Tokarnál és Toskinál az angol tisztek vezérlete alatt bebizonyult, a rendőrség bizalmat érdemlő, a pénzügyi helyzet fényes, az állam bevételei több mint egy millió fonttal gyarapodtak, az adók ellenben csökkentek s a költségvetésnek fölöslege van. Angol mérnökök megszaporították a termőföldet, kényszermunka nincs többé, az igazságszolgáltatás becsületes, a népnevelés ropantul haladt s a műemlékeket, templomokat, sirokat, régiségeket most szakértő férfiak és nem tolvajok kezelik. De mindennek egyszerűen vége lenne, ha Angolország csak lazítani is akarná Egyiptom fölött való szupremáciáját. Az intézmények nem automatok: vezetésre van szükségük, hogy működjenek s minden attól függ, hogy miképpen vezetődnek. Az egyiptomi bensülöttnek vannak jó tulajdonságai, de még mindig nem elég önálló és még mindig nem képes az önkormányzatra, melyről majd csak akkor lehet szó, ha az országban a jog és igazság meggyökeresedett. *Az angol hadsereg tehát azért maradjon Egyiptomban, hogy állandóvá tegye az eddig kivívottakat.*

A megsértett Bukovina.

Csernovitz, szept. 23. (Saját tudósított távirata.) A tartománygyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy óvást emel az igazságügyminiszternél a bécsi esküdtszék elnökének és az ügyészeknek a bukovinai pör tárgyalása alkalmával tanúsított magatartása miatt, melylyel Bukovinat mint egy minden rétegében erkölcsstelen s alábecsült tartományt állítja a világ elé.

Összeesküvés Buenos-Ayresben.

Buenos-Ayres, szept. 23. Az idevaló helyőrség három ezredének alsóbb rangú tisztjei összeesküvést szűttek a kormány megbuktatására. Mielőtt azonban elérhették volna céljukat, tervük kitűdött s közülük eddig harminchármat elfogtak. Együttal a kormány elrendelte, hogy a csapatok azonnal hagyják el a várost, hogy a tisztikar részéről lehetetlenül tegyen minden államcsinyt. Az elfogott tiszteket haditörvényszék elé állítják a rend fenntartására megtették a kellő intézkedéseket.

Róma, szept. 23. Vasárnap minisztertanács lesz, a melyben a parlamenti ülészek bezárása fölött fognak tanácskozni. Az erre vonatkozó dekrétumot jövő héten fogják közzé tenni.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, szept. 23. Az értéktörvény adók, valamint a külföldi értékpapírok bélyegilletékeire vonatkozó törvény e hó 18 án legfelsőbb szentesítést nyert és 1893. jan. 1-ével lép életbe.

Bécs, szept. 23. Az esti tőzsde gyenge irányzattal folyt le. Osztrák hitelrészvény 312.—. — Osztr.-magyar államvasuti részvények 293.62. — Májusi járadék 96.62. — Magyar aranyjáradék 112.80.

Berlin, szept. 23. A mai tőzsde többnyire gyengén indult s zárlatkor is csendes volt az üzlet. — Jegyztek: Osztrák hitelintézeti részvény 166.25. — Osztrák-magyar államvasuti részvény 125.—. — Déli vasuti részvény 42.50. — Diskonto-bank részvény 188.62. — Magyar aranyjáradék 95.62. — Rubel 206.—. — Laura 110.60. — Bochnumi 134.90. — Duxi vasuti részvény 216.75.

Hamburg, szept. 23. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 264.50.

Frankfurt, szept. 23. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 264.50. Üzletlen.

„Budapesti Hirlap.“

1892. október hó 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Egy óra	1 frt 20 kr
Negyedévre	3 " 50 "
Félévre	7 " — "
Egész évre	14 " — "

Kérjük azokat a t. o. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük szeptember hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjék.

Különösen figyelmeztetjük t. vidéki előfizetőinket, hogy úgy az előfizetés megújításánál, valamint minden reklamáció, lakóhelyváltozás és a lap szétküldésére vonatkozó egyéb fől-szólásnál egy címszalagot mellékelni sziveskedjenek.

NAPIHIREK.

Budapest, szept. 23.

— **Az idő.** Budapestben ma reggel 16.8 C. fok volt a meleg. A tegnapi nap hőmérsékletének maximuma 26, a minimuma 16 fok volt. Ma egész nap derült, meleg volt az idő. — *Magyarországon* részben felhős, máskülömben száraz és meleg az idő. Legmelegebb volt Keszthelyen és Nagyváradon 17.8 fok, leghidegebb pedig Arvaváralján 11.7 fok. — *Európában* tulnyomóan száraz az idő, csak Németországból és az Alpesebblől jelentenek kisebb esőzést és zivatart. Legmelegebb volt Brindisiben 25.0 fok, leghidegebb pedig Smolenszkben 2.9 fok. Bécsben 15.8, Rómában 17.4. Párisban 10.2, Berlinben 16.1, Pétervárott 8.5 fokot mutatott a hőmérő. — *A levegőnyomás* eloszlása Dél- és Közép-Európában egyenlően magas. A maximum a keleti tenger fölött ismerhető fel, egy új minimum pedig Skóciától északra mutatkozik. — *Jóslat:* Változóan felhős, száraz és meleg idő várható, helyenkint zivatarral.

— **(A király Visegrádon.)** Visegrádról a következő táviratot küldi levelezőnk: A király ma délben külön udvari vonattal indult el Gödöllőről s délután két órakor érkezett a visegrádi átkelésre, a honnan gyalog ment a Dunáig. Ott állott már a propeller, a mely ő felségét Visegrádra szállította. A propeller hidján Kontra Kálmán járási főszolgabíró, a visegrádi plébános, a községi elöljáróság és Schwarzleitner csendőrfőhadnagy várta az uralkodót, a ki mindnyájukat megisztelte egy-egy barátságos szóval. A közönség lelkes éljenei közt tilt kocsira és szállására, a kinstári erdőszlakba hajtatott. Vele jött Lipót bajor herceg, Kallina erdőmester és Pettera fővadász. Délután három órakor vendégeivel együtt cserkészni ment a király s csakhamar leterített egy pompás tizenhat aggancsosat, míg Lipót herceg egy tizenegy és tizenhat aggancsos bikát lőtt. A felség rendkívül jól érzi magát s egy megszerette a visegrádi vadászterületnek azt a völgyét, a melyben ma vadászott, hogy holnap is ott fog cserkészni. A lakosság ma este csinoson kivilágította a községet.

— **(Személyi hírek.)** Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke, visszaérkezett a fővárosba. — *Gajzágó* Salamonnak, a nyugalomba vonuló számszéki elnöknek ma adta át egy küldöttség Turkeve városa diszpolgári oklevelét. — *Apponyi* Albert gróf a nemzeti párt több tagjának kíséretében meglátogatja e hónap 28-án zombori híveit. — *Klamarik* János dr. kultuszminiszteri tanácsos három heti szabadsággal elutazott. — *Réczey* Imre dr., a második sebészeti tanszék új professzora, ma tartotta meg székfoglaló előadását a Rókus-kórház sebészi osztályán. — *Karlovszky* Bertalan, festőművész, külföldi tanulmány utjáról visszatért a fővárosba. — *Mihájlovics* Miklós dr. egyetemi tanársegéd visszaérkezett Budapestre.

— **(A spanyol trónkövetelő Budapestén.)** *Don Carlos*, a rendszeren Velencében lakó spanyol trónkövetelő, tegnap inkognitó Budapestre érkezett és a *Hungária*-ba szállt. Az első emeleten vett ki a Dunára szolgáló három szobát, s kíséretében csak egy kamarás és egy inas van. A herceg magas, erős, feltűnő alak, a férfiszépség ideálja, bár egy kissé hizásnak indult már, a mihez joga van, me-nyecskeleánya révén. Nem sok időt fog a fővárosban tölteni, s ezt is megosztja az opera és a cigány közt. Igen csöndes trónkövetelő, s pénzt nem veri többé kalandos vállalatokba, hanem elkölti hasznos és tanulságos utazásokra.

— **(Tüntetés egy professor mellett.)** *Hoffmann* Pál dr. egyetemi professor az idén nem hirdetett előadást, hogy tért engedjen a fiatalabb erőknél. A fiatalok azonban nem akar ebbe bele-nyugodni s tüntető gyűlést hi egybe, hogy a nép-szerű professzort maradásra bírja. Az egyetem hirdetőtáblájára ma fölhívást ragasztottak ki, a mely arra kéri Hoffmann Pál dr. volt tanítványait, hogy e hónap 26-án, hétfőn délelőtt tizenegy órakor minél nagyobb számmal jelenjenek meg az V. számú tanteremben. „Nem hagyhatjuk szó nélkül a dolgot — mondja a fölhívás — maradásra kell bírunk azt a férfit, kinek egész jogászgeneráció adózik hálával s a ki még annyi társunknak lehet nagy-szemlélt kalauza pályájuk kezdetén.“

— **(Az új királyi palota.)** A budai várnak a Krisztinavárosra néző része nagy átalakuláson ment keresztül. Az új budai királyi palota építése egészen megváltoztatta a várnak ezt a részét s ma már érdekes látványul szolgál a palotának óriás alapzata és kiépült alsó része.

A nyáron befejezték az alapozást s elkészült a két ablakos pince s a két souterrain, hol az anyagszertárt és a fűtőkészüléket rendezik be. A palota alsó része nagyméretű faragott kővel,

stilszerű ablakmélyedéseivel impozáns képet nyújt. *Hausmann* Alajos műegyetemi tanár, a palota építője, befejezte az ideai építési programot. Az épület a földszintig kész. A jövő évben kerül sorra a földszint, a hol a szolgaszemélyzet lakása és a konyha lesz. E fölé még három emelet jön, hol 6 felsőgek magánlakosztályai s a vendégszobák lesznek. Az új palotához fővezető széles utak, melyeket bástyaszerű falak szegélyeznek, most készülnek. E munkálatokat *Holtzspach* A. fia vezetik, a kik állandóan 500 munkással dolgoztatnak s csakis ilyen munkaerő mellett sikerült elérniök, hogy az *Attila-utcáról* fővezető két széles utat készen van s most már hozzáfoghattak az alagút fölött is az új bástya építéséhez. E két ut alatt a *Lógody-utcában* csinos villák épülnek. Az első *Holtzspachék* építették s ebben van most az új palota építési irodája. Itt van külön teremben felállítva az új palota gipsz-modellje, melyet még néhai *Ybl Miklós*, a palota tervezője készített. A király a delegációk ülészése alatt a jövő hónapban megtekinti az építkezést s ekkor fog határozni a jövő évi építési program sorsa fölött.

— **(A fehérvári kaszárnya-keresztelés.)** Említettük, hogy Fejérmegye törvényhatósága *József* főherceg nevére akarja keresztelni a székesfehérvári új lovassági kaszárnyát s követséget küldött az alcuthi kastélyba, hogy erre engedelmet kérjen a főhercegtől. A megye megbizásából tegnap délben tisztelgett ő fenségénél *Fiáth Miklós* báró főispán, *Sárközy Aurel* alispán, *Szűts Jenő* főszolgabíró és *Czirák Antal* gróf. A főherceg, mint levelezőnk jelenti, örömmel adta oda nevét az új kaszárnya legfőbb ékességét, elmondta, hogy menyire szereti Fejérmegyét s megígérte, hogy október 2-án ő is elmegy a kaszárnya fölavató ünnepére. A küldöttség tagjait magánál marasztotta ebédre s fekete kávé után a fegyverszobába vonult velük, a hol vidám, feszelen társalgás folyt hosszú ideig. A házigazda sokat beszélt a tüzoltársról. Fiuméről, ottvaló kertjéről és kedvelt cigányairól. *Klotild* főhercegnő és *József* Agost főherceg vadászatakról beszélgetett a vendégekkel.

— **(A primási javak bérbeadása.)** A *Kaposvár* című újság, a magyar bérlőosztályról írva, megátámadta nemrég a primási uradalom egész tisztizását azon alapon, hogy „egy nagy birtok a fő- és székváros és Bécs között, az ország közforgalmának fővonalán, holdankint négy forintot jövedelmezett”. E cikk, a melyet később az *Esztergomi Közlöny* is lenyomatott, ezekkel a sértő szavakkal ítélte el a primási tisztséget: „hát ez feltétlenül lehetetlen gazdálkodás, melyet nem indokolhat egy főpap elnézése, hanem közbiztonság tárgyát képez, mert minden gondolkodó ember előtt világos, hogy az ily nagybirtok melegágya a korrupciónak, melyet Magyarország hercegprimásának minden jószívűsége mellett sincs joga tenyészteni.” A primási gazdatisztek most egy mindnyájuktól aláírt nyilatkozatot bocsátottak ki, a melyben hivatkoznak a *Közlöny* 65. számában foglalt hivatalos számadatokra. Ez adatok szerint a miket senki meg nem cáfol, a primaciális gazdaságok produktív területe tíz évi átlagban holdankint két forint tiszta jövedelmet hajtott. A kaposvári cikk írója egy nagy birtokról beszél, a mely a fő- és székváros és Bécs között az ország közforgalmának fővonalán fekszik, holott a primási birtokok tetemes része a fővonalától igen távol van, mint például a drégelyi uradalom mostoha talajviszonyaival. A megtámadott tisztikar így végzi nyilatkozatát: „Visszautasítjuk érdeme szerint minden emberséges gondolkodás hányában szülemlett becsmérlést és gyanúsítást. Megérdemelné sorsát, ha az a tisztikar, mely munkája után Simor hercegprimás milliokra menő adakozásainak s alkotásainak anyagi eszközeit beszedte, eltűné és néma közönséggel venné, hogy a sajtóban, mint a korrupció melegágyának kertészét tüntetik fel ország-világ előtt?”

— **(Szinésznőből hercegné.)** *Hrzić* Simon háni táblai tanácsos, az új hesszeni hercegné apja, ma megerősítette az *Agramer Zeitung* egy dolgozó-társa előtt leánya házasságának hírét. Az örömapa állítása szerint a házasság már júniusban elhatározott dolog volt, de családi intrikák következtében idővel publikálták s ez késleltette három hónapig a jegyesek egybekelését. *Hrzić* a múlt hónapban két hetet töltött Darmstadtban s maga is megismerkedett a herceggel, a ki reá egy rendkívül szeretetreméltó, jókedvű s inkább polgári, mint arisztokratikus hajlamú férfiú hatására tette. De akkor még a nagyherceg nem akart a házasságról tudni s a leány apja kétségek közt hagyta el Darmstadtot. E hónap 12-én kapta meg a hírt, hogy a nagyherceg nem ellenzi a házasságot, mivel a völgyény kijelentette, hogy beleegyezése nélkül is elveszi az énekesnőt. Az örömapát felszólították, hogy a házassághoz szükséges okmányokat azonnal küldje Darmstadtba. *Hrzić* a múlt kedden a következő táviratot

kapta leányától: „Kérem apai áldását. Az esküvő ma este nyolc órakor lesz.” Az apa természetesen táviratilag tudatta beleegyezését, míg *Hrzić* né, ki már régebb idő óta van leánya mellett, maga is ott volt az esküvőn.

— **(A belvárosi templom-alap.)** Az utolsó napokban ismételtén fölmerült az a hír, hogy az *Adam és Eberling*-cég bukása a belvárosi főplébánia-templom vagyonát is közelről érinti. mert — így szólt a híresztelés — e vagyont, mint templomatya, *Eberling* Antal kezelte s jobb gyümölcsösztetés végett üzletbe fektette. Egy könyvatos tudósító illetékes forráshól jelenti, hogy mindebből egy szó sem igaz. *Romeiser* József belvárosi prépost-plébános, mikor hivatalát elfoglalta, a templomnak több mint félszázezer forintnyi vagyonát a pesti kereskedelmi bankban helyezte el. A könyveket és elismervényeket a plébánia *Wertheim-kasszájában* őrizte, melynek két ellenzárás kulcsa közül az egyik *Romeiser*-nél, a másik *Eberling*-nél van. Egymás nélkül nem nyulhatnak tehát a szekrénybe s maga a vagyon egyáltalán föl sem vehető.

— **(Az új főkapitány.)** A *Nemzet* arról értesül, hogy a budapesti főkapitány állását már legközelebb be fogják tölteni. Hogy kit fognak kinevezni, azt nem árulja el. Mi úgy halljuk, hogy *Havass* Imre kir. főügyészi helyettes lesz Budapest főkapitánya.

— **(A budapesti katolikus kör)** tegnap este igen látogatott társas vacsorával ülte meg elnöke, *Esterházy* Miklós Mór gróf neve estjét. A számos pohárköszöntő sorát az alelnök beszédje nyitotta meg, a ki a komáromi pohárköszöntőkre is célozva, az elnökre mondott felköszöntőt. De legzajosabban éljenezte a szép társaság ugyancsak *Pinter* Kálmán alelnöknek, a hazafias kegyesrendi szerzet jeles tagjának szép beszédét, melyet *Kossuth* Lajos jubileumára mondott. A katolikus kör tagjai, ugymond, nemcsak katolikusok, hanem hazafiak is, valásuk fogalmától elválaszthatatlan a hazafias fogalma. *Kossuth* Lajos lehet luteránus, de az ő neve egy eszme, melyért minden magyar ember lelkesedik.

— **(„A voillai pap fia.”)** Ezzel a címmel fordítottuk le a minap egy bukaresti újságnak *Sierbann* Miklós országgyűlési képviselőről írott sorait, a melyek bizonyos gúnynyal konstatálták, hogy a „voillai pap fia”, a ki ott hon lelkes magyarnak vallja magát, Románia fővárosában a dákok románt játszotta. A képviselő ur most a román újság állítását egy rövid nyilatkozattal igyekszik meghazudtolni, a melyet stiláris helyreigazítások nélkül közlünk ekképpen:

Keleti utazásom alkalmával néhány napig Bukarestben is tartózkodtam. Oda való tartózkodásomat néhány bukaresti lap minden alapot nélkülöző kombinációkkal hozván kapcsolatba, jónak láttam az ottani lapokban az egészet mint légből kapottat demantálni. Miután a budapesti lapok is jónak látták eme megjegyzést reprodukálni és mivel az a tényeknek meg nem felel, kötelességemnek tartom az igazság helyreállítására a következőket kinyilatkoztatni. Igaz, hogy én Bukarestben voltam és hogy a *Rasca* nevű kertben több ismerőssel és barátimmal találkoztam, de bukaresti utazásomat csak mint magánember tevének meg, úgy a mint én már évek óta szokva vagyok, és hogy sem mint a kormány, sem mint a másik párt vagy körnek a küldöttje nem szerepeltem. Igaz, hogy több felköszöntő mondatot és magam is, de ezt tettem képviselői kötelességemtől kifolyólag mért módon abban az országban azon közös érdekek hangsúlyozása mellett, melyek Osztrák-Magyarországot Romániához kötik és így a mint egy országban lehet, mely velünk barátságos viszonyt folytat és folytatni hajlandó. Azon személyes és mellékes megjegyzésekre, a melyek még benn találhatók, mint olyan személyektől eredők, kiket én hivatottaknak nem tartom, hogy politikai szereplésem fölül nyilatkozzanak, tekintethe nem veszek. *Sierbann* Miklós dr. s. k. orsz. képviselő.

— **(Sajtópör a „Narodnie Noviny” ellen.)** *Pozsonyból* jelenti levelezőnk, hogy az odaváló ügyészség a kassai főügyészség útján engedelmet kér az igazságügyminisztertől, hogy a Hurbán-ünnep-ről írt vezércikke miatt pörbe foghassa a töröcszentmártoni *Narodnie Noviny*-t. A mikor ez a cikk megjelent, lefordítottuk néhány mérgesebb passzusát s megjegyeztük egyuttal, hogy írója nem más, mint *Hurban* Vojanszky Szvetozár, a hlubokai pap fia. Turóc-Szent-Márton a pozsonyi esküdtszéki kerület-hez tartozik s ott bizonyosnak mondják, hogy az igazságügyminiszter megengedi a lázító cikk írójának hivatalból való tildözését.

— **(Kossuth ünneplése.)** *Kamer Mayer* Károly polgármester megkérdezte ma a Kossuth-ünnep rendező bizottságtól, hogy akarja-e magát képviseltetni abban a küldöttségben, a mely elviszi Turinba a főváros díszpolgári oklevelét. — A holnap esti *Kossuth-lakomán* a fővárosi tanács is képviselve lesz. *Káll* Károly főpolgármester, a kit külön kö-

vetség invitált meg a lakomára, azt válaszolta meghívónak, hogy ő lelkes tisztelője volt *Kossuth*nak mindaddig, a míg meg nem írta ismert levelét az aradi vértanú-szobor leleplezésére. Tehát a főváros díszpolgárának ünneplésére nem megy el a főváros főpolgármestere.

— **(A Szent-Lőrinc templom romjai.)** *Esztergomból* írja tudósítónk, hogy ott tegnap rendkívül érdekes leltre bukkantak. Most csatornázzák ugyanis a város főterét, a *Széchenyi-teret* s e munkálatok közben tegnap erős falazatokra bukkantak. A hozzáértők megvizsgálták a falakat s konstatálták, hogy azok *Esztergom* egyik legrégebbi templomának, a *Szent Lőrinc* templomnak a romjai, a melynek a primási levéltár legrégebbi metszetein látjuk nyomait. A további ásatások most már szakszerűen *Récsey* Viktor bencés-rendi tag s arheologus vezetése mellett fognak haladni. Az eddigi nyomok után nincsen kizárva, hogy a templom még Árpád-kori időkből való. Az ásatások költségeit ügybuzgó magánosok vállalták magukra.

— **(Női kereskedelmi tanfolyam.)** A VII. ker. (*Kazinczy* utcai) polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam ünnepies megnyitása október 1-én délután két órakor lesz. Az érdekelte szülőknek szolgáljon tudomásul, hogy leányaiukat szeptember hátralévő napjaiban még beirat-hatják.

— **(Az amazonok gyászsa.)** *Prága* városában a Budapestről odakerült dahomeyi amazon-csapat rendez programja váratlanul megnövekedett egy temetéssel. Az amazonhad egyik leánya, a huszonkétéves *Gutta*, megfürdött a Moldvában s ennek a vize, úgy látszik, kevésbé barátságos, mint az állatkerti kis tóé, mert másnap a szegény amazon már a kórházban feküdt tüdőgyulladásban. Szörnyű munkát adott ápolóinak, míg végre sikerült meghalnia. Őt ápolónőnek kellett őt lefogni, mert folyvást rugott, harapolt, az orvosságot pedig kiköpte, mert azt hitte, hogy meg akarják mérgezni. Mikor halála hírére megvitték a csapatnak, éktelen jajveszékésben tört ki valamennyi. Azután leültek a földre és arcukat kelet felé fordítva, lehajtott fővel mormogtak valami halotti imádságot. A temetésre kivonult az egész csapat, valamint a prágai közönség is olyan tömegben, a minőt még bizonyára sohase látott az amazonok semmiféle produkciója. A pathológiai intézet protestáns kápolnájában állott a meghalt leány koporsója. Az amazonok lábhoz eresztett fegyverrel sort állottak, a csapat vezére pedig odalépett a nyílt fakoporsóhoz s ő véggezte a temetési szertartásnak azt a részét, a mely nem az imprezárió által kiesztelt látványosság, hanem hamisítatlan dahomeyi szokás. Egy fehér kendőt húzott elő az övéből, ráborította a halott arcára, jobb és bal halántékánál egy-egy csomót kötve rája. Ezután a halott ruhájának szegélyéről leszakított két darabot s *Gutta* lábának hüvelykujjára kötötte. Az amazonok azután el akarták járni a kápolnában halotti táncukat, de az imprezárió nem engedte meg. A koporsót ezután leszögezték s zárt halottas kocsihoz tették, melyet az egész csapat kísérték gyásztyúllal bevont harci lobogójával. *Prága* utcáin természetesen ezer meg ezer ember nézte az exotikus gyászmenetet. A wolschaueri temetőnek van egy felekezeti nélküliek számára szolgáló osztálya; ide temették az amazont. A csapat két vezetője, zászlótartó és a halott testvére maguk eresztették le a sirba. Végül előlépett az utóbbi s a következő szelidített szerezcsen gyászbeszédet mondotta: „Ott-hon, a mi hazánkban virágokat szőnek a sirba s lövések kísérik az eltávozó lelket, itt erről a honi szokásról le kell mondanunk.” Azzal egy rögtön dobott a sirba s példáját a többi amazon is követte. A csapat erre tisztelgett s ott maradt a sirnál, a míg csak el nem földelték egészen a szegény *Guttát*.

— **(Ötven éves tanítói jubileum.)** *Légrad* városa (*Zalamegyében*) a minap ünnepelte meg az ottani köztisztvisletben álló isr. hitközségi tanítónak *Brauer* Salamonnak 50 éves tanítói jubileumát. A város intelligenciája az iskolában lepte meg az ünnepeket, a hol *Hirschl* Ármán dr. orvos szép beszéd kíséretében adta át neki a hitközség ajándékát, egy ezüst serleget. *Brauer* Salamon meghatottan mondott köszönetet e kitüntetésért.

— **(Kettős gyilkosság.)** *Miskolcon* kettős gyilkosság történt csütörtök éjszakáján. Az avasi pincék egyik bormérő házában ölték meg *Simony* István kocsmáros és családját, *Tokár* Paulinát. A gyilkos az ivószobán keresztül férfőzött be a hálószobába s úgy lötte agyon az alvó kocsmáros, a kinek még a pipa is kezében volt, a mikor reggel ráakadtak. Azt mondják, hogy el sem tudott aludni a pipája nélkül. A lövés zajára kiugrott ágyából a